VI. Příslušnost.

Disciplinární právo trestní přísluší jenom těm důstojníkům (i důstojníkům vojenských lékařů), poddůstojníkům a vojenským úředníkům, kterým přikázán jest rozkaz nad určitou tlupou, sborem, branží, oddělené velitelství, ústav nebo úřad se zodpovědností za disciplinu a službu a odnáší se na všechny poddané v obvodu služebním; leč právo disciplinární spojeno jest s úřadem, nikoli se šarží. Právomoc trestní rozdílna jest dle rozsahu, ve *kterém přísluší funkcionáři právo k rozkazování. Nejobmezenější právomoc trestní přísluší poddůstojníku (jakožto veliteli dopravy, transportu nebo veliteli oddělení samostatného — t. zv. detachementu)*; jest poddůstojník oprávněn jen uložiti zostřené vězení až do 2 dnů. Nejširší právomoc přísluší veliteli pluku, pokud se týká lékařskému veliteli nemocnice posádky (v poli, v pevnosti nebo v záloze).

Od 15. června 1894 podléhá v disciplinárním směru velitelům vojenských lékařů i mužstvo i důstojnictvo branné moci a to všichni důstojníci zdravotní oddělení zdravotních, pokud tyto nyní zastávají pododdělení nemocnice posádky, důstojnictvo hospodářské, účetní důstojnictvo tlup, důstojnictvo vozatajské oddělení zdravotních, dále v nemocnicích posádek, v nemocnicích polních, pevnostních a záložních všichni nemocní důstojníci od podplukovníka dolů (při nemocnicích takových v Lublani a Innomostí od praporečníka dolů), v nemocnicích tlup důstojníci přikázaní k ústavům těm a všichni nemocní důstojníci od setníka, pokud se týká, nadporučíka dolů. Kdežto nyní veliteli nemocnice posádkové (polní atd.) přísluší nejširší právomoc trestní, má představený lékař úřadů, velitelství a tlup toliko trestní právo jako velitel nesamostatného pododdělení a toliko nad podřízenými lékaři a nosiči poraněných a obvazů.

Disciplinární právo trestní mají konečně nad podřízeným mužstvem zásobovacím z úředníků vojenských toliko představení (zásobovacích skladišť) jmenovaní v bodu 675 řádu služebního.

Ministr války může v míru a ve válce již velitel samostatně operujících sborů uděliti vyšší právomoc trestní oněm funkcionářům, kteří mají menší právo trestní, nežli velitelé tlup (pluků atd.), a vůbec uděliti trestní právomoc oněm funkcionářům, kterým právomoc taková jinak nepřísluší.

Právo domácí viz Prohlídka domovní.

Právo domovské.

I. Pojem a význam.

Právem domovským v objektivním slova smyslu rozumí se soubor oněch norem, které upravují poměry zakládající se na příslušnosti jednotlivce k některému svazku obecnímu, kdežto v subjektivním slova smyslu rozumí se tím soubor práv vyplývajících z příslušnosti k jisté obci. Právo domovské upraveno bylo v Rakousku naposledy zákonem ze dne 3. prosince 1863 č. 105 ř. z., pokud se týká, zákonem ze dne 5. prosince 1896, č. 222 ř. z. Před tím došly ovšem poměry domovské jakéhosi — byť jen částečného — upravení v různých zákonech, avšak nikdy ex professo, nýbrž jen příležitostně, při spořádání jinakých veřejnoprávních poměrů. V té příčině sluší zvláště vytknouti nejvyš. rozh. ze dne 16. listopadu 1754, č. 365 o postrku tuláků a žebráků, a konskripční patent ze dne 25. října 1804, sv. XXIII. sb. zák. pol., provisorní zák. ze dne 17. března 1849 a zák. ze dne 24. dubna 1859.